

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Svahn, T. & Lähteenmäki, M-L. (2023) Yhteistyö ammattikorkeakoulujen ja työelämässä toimivien kuntoutusalan alumnien välillä. Oivalluksia kuntoutuksesta - valtakunnallisen OsKu-verkoston blogi, 2.2.2023.

URL: <https://blogit.jamk.fi/oivalluksiakuntoutuksesta/2023/02/02/yhteistyo-ammattikorkeakoulujen-ja-tyoelamassa-toimivien-kuntoutusalan-alumnien-valilla-artikkelisarja-nro-4/>

Yhteistyö ammattikorkeakoulujen ja työelämässä toimivien kuntoutusalan alumnienvälillä (artikkelisarja, nro 4)

Blogisarjan *Kuntoutuksen ammattilaisten urapolkuja* neljännessä artikkelissa kuvataan äskettäin valmistuneiden kuntoutusalan ammattilaisten (n=29) kokemuksia ja toiveita ammattikorkeakoulujen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tietoa kerättiin seuraavien kysymyksen avulla.

- Minkälaista yhteistyötä työpaikkasi ja ammattikorkeakoulun välillä on ollut?
- Minkälaista yhteistyötä odotat työpaikkasi ja ammattikorkeakoulun välille?

Eniten tuotettiin ajatuksia harjoittelun toteuttamiseen liittyen. Esiin nousivat myös mm. alumnienvälillä sekä heidän osallistumisensa opetukseen ja koulutuksen kehittämiseen.

Yhteistyömuotona ammattitaitoa edistävä harjoittelu

Haastateltujen kuntoutuksen ammattilaisten mukaan harjoittelun ohjaus on keskeisin ja myös omaa ammattitaitoa kehittävä yhteistyömuoto ammattikorkeakoulun kanssa. Esimerkiksi eräs äskettäin valmistunut henkilö sanoi arvelleensa, ettei hän osaa ketään opettaa. Työ kuitenkin kehittää tekijäänsä: *”Kehittyy itse ihan huomaamatta ja opiskelijoiden myötä tulee semmoista kyseenalaisuutta omassa työssään”*.

Opiskelijoiden harjoitteluun ottaminen näyttää haastattelujen mukaan olevan usein kiinni ohjaajan henkilökohtaisesta kiinnostuksesta. Osa ohjaajista otti opiskelijoita kerran lukukaudessa. Toisten mukaan kerran vuodessa oli riittävä, koska opiskelijat aiheuttivat

ylimääräistä työtä. Haastatteluissa tuli esille myös se, että opiskelija helpottaa kuntoutuksen ammattilaisen tehtävien hoitamista. Tämä näkemys saa tukea myös kansainvälisistä tutkimuksista erityisesti silloin kun opiskelijat ovat harjoittelupaikoissa kaksin tai pienissä ryhmissä (1).

Eräs haastateltava kertoi, että hänen työpaikkaansa otettaisiin opiskelijoita mielellään. Heitä ei kuitenkaan saada erilaisista ennakkokäsityksistä ja negatiivisista mielikuvista johtuen, jotka liittyvät erityisesti vaikeavammaisten ja ikääntyneiden parissa työskentelemiseen. Eräs haastateltava kommentoi seuraavalla tavalla: *”Ja yleensä opiskelijoilla se ensimmäinen ajatus ... työstä ei liity ikäihmisiin, niin on hienoa välillä, kun hekin toteavat, että eihän tämä hirvittävää ole ja ihan hauskaakin.”* Harjoittelujen avulla ennakkokäsityksiin sanottiin siis olevan mahdollista vaikuttaa. Eräs yksityisellä sektorilla työskentelevä terapeutti mainitsi esteeksi opiskelijoiden ottamiselle sen, että hän ei pysty lupaamaan asiakastyötä.

Haastateltavat toivoivat harjoittelujaksojen yhteistä suunnittelua työpaikan ja ammattikorkeakoulun välillä sekä avointa vuorovaikutusta: *”...että sitä työelämää myös kuunnellaan ja kysytään, että miten esimerkiksi harjoittelut, että onko niihin liittyen joitakin asioita, mitä pitäisi parantaa tai huomioida, ja mitkä asiat on hyvin ...”* Toinen haastateltava arveli avoimen vuorovaikutuksen lisäävän myös harjoittelupaikkoja: *”Sen yhteistyön vähyyden ehkä huomaa juuri siinä harjoittelupaikkojen saamisen vaikeudesta. Jos sitä olisi enemmän niin sen ei luulisi ehkä olevan niin vaikeata. ... Se työelämä vois ehkä enempi viestittää sitä niinku ammattikorkeakoululle. Millaista osaamista tarvitaan ja mitä niinku halutaan, ...”*

Haastatteluissa tuotiin esille myös harjoittelujen järjestämiseen liittyviä ongelmia. Koska eri ammattikorkeakoulujen opiskelijat hakevat samoja harjoittelupaikkoja samoihin aikoihin, toivottiin amkien tekevän yhteistyötä asiaan liittyen. Koska harjoittelu nähtiin porttina työelämään siirtymiseen, kuvasi eräs haasteltu tärkeänä, että opiskelija voisi valita viimeinen harjoittelupaikan oman kiinnostusten ja työllistymistavoitteiden pohjalta.

Ammattikorkeakoulut aktiivisiksi alumnin urakehityksen tukijoiksi

Hiljattain valmistuneet kuntoutuksen ammattilaiset kokivat esimerkiksi OsKu-urapolku haastattelujen kaltaisen toiminnan erittäin tervetulleeksi. He kertoivat kaipaavansa tukea entisiltä oppilaitoksiltaan myös valmistumisensa jälkeen. Toivottiin, että kuulumisia kyseltäisiin parin vuoden kuluttua valmistumisesta ja että amkit olisivat kiinnostuneita siitä, miten kunkin työura on lähtenyt käyntiin. Ammattikorkeakoulujen kanssa haluttaisiin tehdä avointa, keskustelevaa ja dialogiin pohjautuvaa yhteistyötä.

Haastateltavat kaipasivat jatkokouluttautumisen mahdollisuuksia entisiin opinahjoihinsa: *”Olisi mukava, jos myös Xxxxx amk voisi järjestää jatkokoulutuksia ..., mielelläni minä Xxxx:lle vielä ajelisin...”* Myös muuta yhteistyötä ja kehittämisehdotuksia kaivattiin puolin ja toisin.

Vahvaa työelämäyhteistyötä pidettiin merkityksellisenä työllistymisen kannalta. Mitä paremmat työelämävalmiudet kyettiin saavuttamaan jo opintojen aikana, sitä helpommin työelämään siirtyminen tapahtui. Kuilun työelämän ja opintojen välillä koettiin tällä tavoin kaventuneen. Järvinen toteaa opinnäytetyössään: *”Työelämä haluaa olla aktiivisesti mukana koulutuksen ja kouluttamisen toteuttamisessa ja kehittämisessä. Hyvä dialoginen yhteys ja*

verkostoituminen selkeyttää koulutuksen suunnittelua työelämän muutosten ennakoinnissa ja muutoskohtaamisessa elinikäisen oppimisen periaatetta noudattaen” (2).

Alumnit mukaan koulutuksen kehittämiseen

Haastateltavat olivat halukkaita myös osallistumaan opetukseen, kuten eräs haastateltava totesi: *”Olisi kiva palata eri roolissa takaisin koululle.”* Esimerkiksi luentokutsut nähtiin tervetulleina yhteistyömuotoina. Luentojen yhteydessä voitaisiin viestiä opiskelijoille työelämän tarpeista. Parin vuoden työkokemusten perusteella entiset opiskelijat voisivat antaa kehittämissideita ja uusia ajatuksia ammattikorkeakouluille. Eräs haastateltava totesi: *”Mieluusti olisin linkkinä amk:n ja työelämän välillä, olisin käytettävissä, jos kaivataan näkemyksiä koulutuksen kehittämisessä”*. Alumnit voisivat kertoa myös minkälaisia mahdollisuuksia kyseinen kuntoutusalan ammatti voi tuottaa.

Opiskelijat avuksi fysioterapeuttien arkeen

Haastatteluissa nousivat esiin eri puolilla Suomea toimivat ”oppimisklinikat” ja niiden tarjoamat palvelut. Esitettiin, että innokkaat opiskelijat voisivat esimerkiksi järjestää vapaaehtoistoimintaa ikääntyneille tai erilaisia tempauksia palvelukodeille. Opiskelijoiden toimesta toivottiin työpaikoille tietoisuutta erilaisista teemoista, mm. koulufysioterapeutin mahdollisuuksien esiin nostamista peruskouluille. Haastatteluissa korostettiin yhteisten projektien ja hankkeiden käynnistämistä, jotka mahdollistaisivat avoimen ja syventävän vuorovaikutuksen työelämän ja opiskelijan välillä jo opiskelujen aikana ja edelleen alumnina.

Lopuksi

”Työelämävalmiudet eivät kehity vain yksilöä kehittämällä, vaan tarvitaan mahdollistava ympäristö ja yhdessä tekemistä kaikkien työelämän toimijoiden välillä”
(<https://www.sitra.fi/app/uploads/2017/06/Selvityksia123.pdf>).

Samoin kuin Katariina Järvisen opinnäytetyö, myös tämä aineisto osoitti, *”että työelämä haluaa olla aktiivisesti mukana koulutuksen ja kouluttamisen toteuttamisessa ja kehittämisessä. ... Hyvä dialoginen yhteys ja verkostoituminen selkeyttää koulutuksen suunnittelua työelämän muutosten ennakoinnissa ja muutoskohtaamisessa elinikäisen oppimisen periaatetta noudattaen.”*

Kirjoittajat

Tarja Svahn, koulutuspäällikkö, SeAMK

Marja-Leena Lähteenmäki, fysioterapian yliopettaja, TAMK

Kuva: SeAMK:n kuvapalvelu.

Lähteet

1. Reubenson A & Elkins M R: Editorial. Clinical education of physiotherapy students. Journal of Physiotherapy. 2022;2(68): 153–155.

2. Järvinen, K. 2018. Työelämäyhteistyön kehittäminen työnantaja-asiakkaan ääni -hankkeen avulla. XAMK.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/154560/Jarvinen_Katariina.pdf?sequence=4&isAllowed=y

HUOM: *Tämän artikkelisarjan johdantoartikkeli (nro 1) löytyy täältä:*
<https://blogit.jamk.fi/oivalluksiakuntoutuksesta/2023/01/22/kuntoutusalan-asiantuntijoiden-urapolut-viisiosainen-artikkelisarja-kaynnistyy/>

02.02.2023 klo 19:41 | Kirjoittaja: [Toimituskunta OsKu](#) | Aiheet: [Alumni](#), [Työelämä](#), [yhteistyö](#)